Dno KH/816/2020

49 § **Lausunto jätelautakunnan ehdotuksesta jätehuollon perusmaksusta**

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 25 / 08 20 20
Dnro HMLI/ 1967 / 11.01.06.01.00 /20 20

Kuntien yhteinen jätelautakunta, jätelautakunta Kolmenkierto, on valmistellut Kiertokapula Oy:n kanssa ehdotuksen jätehuollon perusmaksusta. Jätelautakunta päätti kokouksessaan 7.5.2020 § 23 pyytää ehdotuksesta lausunnot toimialueen kunnilta. Lisäksi jätelautakunta pyytää lausunnot ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Jätelain mukaisesti kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätehuollon kustannuksia ei voida kattaa esimerkiksi verotuloilla. Jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Jätemaksun perusteista määrätään jätetaksassa.

Kunta voi tarvittaessa periä osan jätemaksusta erillisenä perusmaksuna, jolla voidaan kattaa muun muassa jätehuollon järjestämiseen liittyvistä kiinteistä kustannuksista, kuten jäteneuvonnasta, lakisääteisen jätehuollon järjestämiseen liittyvästä hallinnollisesta työstä sekä jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Myös jätehuoltoviranomaisen toimintakulut voidaan kattaa tästä maksusta. Perusmaksulla voidaan kohdentaa jätehuollon peruspalveluiden kustannuksia tasapuolisesti jätteen tuottajiin jopa kuntakohtaisesti palvelutaso huomioiden. Tällä hetkellä jätteen vastaanottomaksut sisältävät nämä kustannukset.

Jätehuollon palvelutasossa määritellään, millaisia jätehuollon palveluita kuntalaisille ja kiinteistöille tarjotaan tällä hetkellä ja kuinka palveluja halutaan jatkossa kehittää. Palvelutaso on määritelty yhteistyössä toiminta-alueen kuntien, Kiertokapula Oy:n ja Jätelautakunta Kolmenkierron kanssa (JäteLa 30.1.2020 § 4). Palvelutason määrittelyn tuloksena todettiin, että alueen palvelutasoa on tarpeen laajalti nostaa. Palvelutasossa mainitut palvelut ovat merkittävä osa nykyaikaisen jätehuollon peruspalveluja, jotka olisi syytä olla kuntalaisille tarjolla tasapuolisesti ja kattavasti. Tällä hetkellä useat jätehuollon palvelut rahoitetaan jätteen käsittelymaksusta saatavilla tuloilla. Palvelutasoa valmisteltaessa todettiin, että palvelutason nosto joidenkin palvelujen osalta on haasteellista nykyisellä rahoitusmallilla. Näitä palveluja ovat hyötyjätteiden täydentävä keräys (Rinki-ekopisteverkoston täydentäminen), jäteasemapalvelujen laajentaminen sekä puutarhajätteen vastaanoton laajentaminen.

Perusmaksulla on tarkoitus kattaa erityisesti sellaisia jätehuollon peruskustannuksia, joita ei voida määritellä suoraan jätteen määrän ja laadun perusteella. Näitä ovat muun muassa asiakkaille maksuttomien palveluiden kustannukset sekä jätehuollon viranomaistehtävistä ja jäteneuvonnasta aiheutuvat kustannukset.

Perusmaksun käyttöönotto tarkoittaisi, että jätemaksutaksa vuodelle 2022 valmisteltaisiin niin, että se sisältää nykyisten astiatyhjennys- ym. maksujen lisäksi myös perusmaksun. Tällöin astiatyhjennysmaksuista poistuvat perusmaksulla katettavat jätehuollon palvelujen kustannukset. Astiatyhjennysmaksut sisältävät perusmaksun käyttöönoton jälkeen vain kiinteistöiltä jäteastioista kerättävän jätteen kuljetus- ja käsittelykuluja.

Esityslistan LIITTEENÄ on Kiertokapula Oy:n esitys perusmaksun käyttöön ottoon jätelautakunta Kolmenkierron ja Kiertokapulan toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen.

(jl)
Ehdotus/ympäristöjohtaja:
Ympäristö- ja rakennuslautakunta toteaa lausuntonaan, että jätehuollon perusmaksun käyttöönotto on perusteltua, jotta jätehuollon palvelutasoa saadaan parannettua ja kulut kohdistuvat tasapuolisemmin kaikille palveluita käyttäville. Tärkeää on, että perusmaksulla katettavat menot poistuvat jätteenkäsittelymaksusta. Esityksen mukaan kiinteistöjen kokonaiskulut eivät juurikaan nouse. Muutoin esityksestä ei ole huomautettavaa.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin: Aleksi Ojanperä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjääviys).

Täytäntöönpano	asiaote / jätelautakunta Kolmenkierto päätösote / Haapakoski, Airasmaa
Muutoksenhaku	ei muutoksenhakuoikeutta (KuntaL 136 §)
Lisätietoja antaa	ympäristönsuojelusuunnittelija Jenni Lehtonen, p. 040 330 4161

LIITE: Esitys perusmaksun käyttöön ottamiseksi Kiertokapula Oy:n toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen

KIERTOKAPULA

28.04.2020

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 28 / 04 20 20
Dnro HML/ 1967 / 11.01.06.01.00 /20 20

Esitys perusmaksun käyttöönottoon jätelautakunta Kolmenkierron ja Kiertokapulan toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen

Perusmaksulla katetaan jätehuollon peruskustannuksia

Perusmaksulla on tarkoitus kattaa erityisesti sellaisia jätehuollon peruskustannuksia, joita ei voida määritellä suoraan jätteen määrän ja laadun perusteella. Niitä ovat muun muassa asiakkaille maksuttomien palvelujen kustannukset sekä jätehuollon viranomaistehtävistä ja neuvonnasta aiheutuvat kustannukset.

Jätelain mukaan erillisellä perusmaksulla voidaan kattaa jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset.

Kun perusmaksu on käytössä, voidaan jätelajikohtaisilla vastaanottomaksuilla selkeämmin kattaa vain kyseessä olevien jätteiden suorat kulut (mm. vastaanotto, varastointi, käsittely-, kuljetus- ja tukitoiminnot). Tällä tavalla jätteen aiheuttamat kustannukset kohdentuvat oikeudenmukaisesti sille, joka jätettä tuottaa.

Perusmaksun vaikutus jätemaksuihin

Kaikki jätehuollon ja siihen liittyvän hallinnon ja asiakaspalvelun, jäteneuvonnan, tiedotuksen ja jätehuollon viranomaistehtävien hoidosta sekä kaatopaikkojen jälkihoidosta aiheutuvat kulut on tähän asti kustannettu Kiertokapulan yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla.

Kustannustaso on jatkuvasti noussut ja yhdyskuntajätteen vastaanottohintaa on jouduttu jatkuvasti korottamaan. Palvelujen kehittäminen ja alueinvestoinnit ovat jääneet vähäisiksi, kun vastaanottohintaa on pyritty pitämään kohtuullisena. Koko toiminta-alueen asukkaitten kannalta tasapuolisuus ei ole toteutunut. Kun jätelautakunta Kolmenkierto on nyt hyväksynyt palvelutason koko Kiertokapulan alueelle, toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Jätteenkäsittelymaksujen korotustarve vuodelle 2020 on 20 - 30 % (riippuen syntyvän yhdyskuntajätteen määrän vähenemisestä), jos perusmaksua ei oteta käyttöön. Muut jätehuollon kustannukset katetaan vastaanottomaksuilla. Esitetyn suuruisten perusmaksujen käyttöönotto vuoden 2022 alusta alentaa yhdyskuntajätteen vastaanottohintaa noin 20 % vuonna 2022. Muiden maksullisten jakeiden hintoihin perusmaksu ei vaikuta.

LIITE: Esitys perusmaksun käyttöön ottamiseksi Kiertokapula Oy:n toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen

KIERTOKAPULA

28.04.2020

Perusmaksuesitys vuodelle 2022

Perusmaksuun sisällytettyjen palvelujen kulut perustuvat vuoden 2020 budjettiin.

Perusmaksulla katettavat kulut	**€/vuosi**
Jäteneuvonnan ja tiedotuksen järjestäminen	749 832
Vaarallisten jätteiden keräys ja käsittely	568 000
Jätelautakunta (sis. lisää 1 henkilötyövuosi)	473 000
Jätehuollon hallinto ja kehittäminen	490 000
Maksuttomien jätejakeiden käsittelykustannukset	250 000
Kunnanvarikoiden palvelutason nosto (investoinnit)	2 000 000

Yhteensä	4 530 832 €/vuosi
+ alv 24%	1 087 400 € /vuosi
Yhteensä sis. alv	**5 618 232 € /vuosi**

Perusmaksun laskutusrekisterin perustamiskuluiksi on laskettu yhden lisätyöntekijän vuosikulut viranomaisessa.

Arviolaskelma pienjäteasemien perustuskustannuksista

Asfaltoidun ja viemäröidyn kentän ja muun tarvittavan infran rakentaminen

- "pieni" pienjäteasema: investointikustannus yht. 2 000 000 €
- "suuri" pienjäteasema: investointikustannus yht. 3 000 000 €

→ 3 pientä (esim. Iittala/Hattula, Tuulos, Janakkala) uutta pienjäteasemaa ja yksi suuri pienjäteasema (Tuusula/Kerava/Järvenpää alueelle) sekä nykyisten kunnan varikoiden saneeraus (1 000 000 €/kpl) -> investointikustannus yhteensä 13 000 000 €, käytettävä poistoaika 20 vuotta.

Arvio perustamiskustannuksista	**650 000 €/vuosi**
Arvio käyttökuluista	**1 350 000 €/vuosi**
Yhteensä	**2 000 000 €/vuosi**

Perusmaksun suuruus kiinteistöille

Perusmaksu on jaettu erilaisille kiinteistöille niiden tarvitsemien keskimääräisten palvelujen tarpeen mukaan. Omakotiasukkaat tarvitsevat jäteasemapalveluja keskimäärin selvästi enemmän kuin taloyhtiöiden asukkaat (esim. puutarhajätteet, vaaralliset jätteet, remonttijätteet), siksi perusmaksu painottuu omakotiasukkaille. Pienin palvelutarve on taas kesäasukkailla, joille maksu on pienin. Seuraavassa taulukossa on eritelty esitetyn perusmaksun suuruus (sis. alv) vuodessa erilaisille

KIERTOKAPULA

28.04.2020

kiinteistötyypeille. Toimialueen asuntojen lukumäärät ovat vuodelta 2018 (Tilastokeskuksen mukaan).

		Vuosimaksu	Tuotto /vuosi
Erilliset pientalot	84 622 kpl	32,00 € / vuosi	2 707 904 €
Vapaa-ajan asunnot	21 000 kpl	16,00 € / vuosi	336 000 €
Rivi- ja ketjutalot	30 702 kpl	22,00 € / vuosi	675 444 €
Asuinkerrostalot	84 938 kpl	22,00 € / vuosi	1 868 636 €
Yht.	221 262 kpl	25,26 € (*	**5 587 984 €**

Palvelutasoa parantavat toimet perusmaksun käyttöönoton jälkeen

1. Vastaanottopisteet
   Vastaanottopisteiden tasapuolinen saavutettavuus koko toimialueelle palvelutasomäärityksen mukaisesti. Uusia pienjäteasemia perustetaan kolme, entisten kunnanvarikoiden palvelutaso nostetaan uusien asemien tasolle ja lisäksi perustetaan yksi isompi pienjäteasema. Jäteasemien aukioloaikoja pidennetään ja asioinnista tehdään sujuvampaa erilaisin uusin teknisin ratkaisuin.

2. Velotuksetta vastaanotettavat jätteet
   Veloituksettomien jätteiden määrä lisääntyy huomattavasti nykyiseen verrattuna. Nyt kotitalouksilta ja maatalouksilta vastaanotetaan veloituksetta metallit, sähkö- ja elektroniikkalaiteromut, romuajoneuvot, vaaralliset jätteet (pl. asbesti) ja vanteettomat ajoneuvonrenkaat.

   Perusmaksun käyttöönoton jälkeen veloituksetta vastaanotetaan seuraavat jakeet:

   - vaaralliset jätteet
   - kyllästetty puu
   - vanteettomat ajoneuvonrenkaat
   - metalli
   - sähkö- ja elektroniikkalaiteromu
   - romuajoneuvot
   - puhdas puu
   - purkupuu
   - risut
   - haravointijäte
   - kannot ja juurakot
   - pienet puhtaat maaerät
   - pahvi/kartonki
   - tiili
   - asfaltti
   - betoni
   - kevytbetoni
   - vanteelliset ajoneuvorenkaat, pienet (henkilöauto, moottoripyörä jne.)
   - vanteelliset ajoneuvorenkaat, isot (kuorma-auto, traktori jne.)

KIERTOKAPULA

28.04.2020

3. Pienjäteasemien palvelutaso
   Tuleva kuntien nykyisten varikoiden (Hausjärvi, Loppi, Mäntsälä, Riihimäki) ja uusien pienjäteasemien (esim: Iittala/Hattula, Tuulos, Janakkala, Tuusula/Kerava/Järvenpää) suunniteltu vastaanottovalikoima:

   - Vaaralliset jätteet
   - SER
   - Pientuojien sekalainen jäte
   - Puhdaspuu, purkupuu, risut
   - Haravointijäte
   - Kattohuopa
   - Kipsijäte
   - Betoni, tiili, asfaltti
   - Ajoneuvorenkaat
   - Kyllästetty puu
   - Metalli

Perusmaksu varmistaa palvelutason ja lisää jätemaksujen läpinäkyvyyttä

Lakisääteiset jätehuoltopalvelut on katettava jätemaksuilla, joiden on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa. Asukkaille hyvä jätehuollon palvelutaso näkyy maksuttomina ja edullisina jätepalveluina, kattavina jätteen vastaanottoverkostoina sekä jätelain tavoitteisiin opastavana, helposti saavutettavana ja tehokkaana jäteneuvontana. Lainsäädännön tavoite, vähentää jätteen haitallisuutta, edellyttää myös vastaanottohinnaltaan kalleimpien jätteiden eli vaarallisten jätteiden maksutonta vastaanottoa. Jätelain etusijajärjestyksen mukaisen jätehuollon toteutumista edesauttaa neuvonnan lisäksi pientaloasukkaita hyvin palveleva kierrätyspisteverkosto erilaisille jätejakeille. Palvelutasoparannuksella saadaan jätteet huomattavasti paremmin ohjattua oikeaan käsittelyyn. Tähän saakka aiheutuvat kustannukset on rahoitettu yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla ja se on jakaantunut seudun asukkaille tuotetun jätemäärän perusteella, osin jäteastioiden tyhjennyksen käsittelyosuuden kautta, osin vastaanottopisteisiin toimitettujen kuormien kautta. Tällöin kustannukset ovat kuormittaneet erityisesti enemmän jätteitä tuottavia, esim. lapsiperheitä ja rakentajia ja remontoijia. Suuri osa syntyneistä kustannuksista ei kuitenkaan liity tuotettuun jätemäärään, esim. viranomaispalvelut, neuvonta, pienjäteaseman perustaminen ja ylläpito jne. Näiden palvelujen tarve ja käyttö ei jakaannu suhteessa tuotettuun jätemäärään, siksi perusmaksu on peruspalvelujen ylläpitoon oikeudenmukaisempi ratkaisu.

Kiinteistötyypin mukaan porrastetulla perusmaksulla saadaan kustannuksia kohdennettua läpinäkyvästi ja tarkemmin juuri kyseistä palvelua tarvitseville. Perusmaksu ei siis sinällään ole uusi maksu, sillä katettavien palvelujen ja viranomaistoiminnan kustannukset on aiemmin kerätty

KIERTOKAPULA

28.04.2020

yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla. Kun perusmaksu on käytössä, myös jätteenkäsittelymaksun läpinäkyvyys paranee. Perusmaksun käytöstä tehdään vuosittain selvitys. Perusmaksulla voidaan taata asukkaille tarjottavat maksuttomat palvelut, kuten vaarallisen jätteen palveleva vastaanottoverkosto, hyvä tiedonsaanti, sekä helposti saavutettava, laadukas palvelupiste, johon voi tuoda kohtuullista maksua vastaan tai veloituksetta jätteitä, joita ei omaan jäteastiaan voi laittaa. Näitä ovat muun muassa puutarhajätteet sekä rakentamisen ja siivouksen jätteet. Perusmaksu varmistaa asukkaille jätehuollon hyvän palvelutason myös jätelain tavoittelemassa tilanteessa, jossa käsittelyä vaativa jätemäärä on vähentynyt selvästi nykytilanteeseen verrattuna.

Perusmaksun vaikutus kiinteistön suoriin jätehuoltokustannuksiin

Perusmaksun käyttöönoton ja vaihtoehtoisen 20 %:n yhdyskuntajätteen vastaanottohinnan korotuksen vaikutukset vuotuiseen jätehuoltokustannukseen on arvioitu seuraavassa taulukossa. Laskennassa on käytetty voimassa olevan jätetaksan mukaista keskimääräistä jäteastian tyhjennyshintaa kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueelta ja perusmaksuesityksen mukaisia maksuja. Jäteastioiden tyhjennysmäärä on jätehuoltomääräysten mukainen.

	Astiatyhjennys €/ vuosi	**Perusmaksu €/ vuosi**	**Yhteensä €/vuosi**	**Muutos nykyiseen €/vuosi**
Omakotitalo 1, tyhjennysväli 1 vko, 240 l astia				
Nykyinen hinta	364,00		364,00	
Perusmaksu	331,77	32,00	363,77	-0,23
Ei perusmaksua	395,79	0	395,79	31,79
Omakotitalo 2, tyhjennysväli 2 vko, 240 l astia				
Nykyinen hinta	182,00		182,00	
Perusmaksu	165,89	32,00	197,89	15,89
Ei perusmaksua	197,89	0	197,89	15,89
Rivi/kerrostalo 15 huoneistoa, tyhjennysväli 1 vko, 2*660 l astia				
Nykyinen hinta	1 300,00		1 300,00	
Perusmaksu	1 122,76	330,00	1 452,76	152,76
Ei perusmaksua	1 474,83	0	1 474,83	174,83

LIITE: Esitys perusmaksun käyttöön ottamiseksi Kiertokapula Oy:n toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen

KIERTOKAPULA

28.04.2020

Taulukossa on vertailtu ainoastaan kiinteistön jäteastian tyhjennysmaksujen ja perusmaksun suhdetta. Kuitenkin kiinteistöiltä tulee runsaasti vastaanottopisteisiin erikseen tuotavia jätteitä. Taulukon mukaan perusmaksun käyttöönotto on taulukon asuinkiinteistötyypeissä jo pelkän tyhjennyskustannusten vertailussa vaihtoehtoista yhdyskuntajätteen vastaanottohinnan korotusta edullisempi vaihtoehto. Jos tyhjennysväli on yllä mainittua pidempi, kustannukset nousevat esim. 4 viikon tyhjennysvälillä omakotikiinteistössä 16 € vuodessa verrattuna siihen, että vastaanottohinta nousee. Tämä lisäkustannus puolestaan häviää, kun jätteitä tuodaan halvemmalla vastaanottoon. Kustannussäästöä kiinteistöille tulee perusmaksun käyttöönoton jälkeen vastaanottoon tuotavista kuormista. Sekalaisen jätteen kuorman (n. 250 kg keskimäärin) vastaanottohinta laskee n. 10 € / kuorma, jokainen puutarhajäte- ja puujätekuorma tuo myös tämän hetken hinnoilla 10 €:n säästön. Näin perusmaksun käyttöönoton jälkeen jätehuollon kustannukset laskevat suurimmalla osalla kiinteistöjä. Kesäasuntojen osalta perusmaksu on vastaanottohinnan nostoon verrattuna kalliimpi vaihtoehto, mutta jo yksi sekajätekuorma ja puutarhajätekuorma vastaanottoalueelle toimitettuna tekee perusmaksusta edullisemman vaihtoehdon.

Kiertokapula Oy esittää jätelautakunta Kolmenkierrolle jätehuollon perusmaksun käyttöönottoa 1.1.2022 alkaen edellä esitetyn mukaisesti.

Hämeenlinnassa 28.04.2020

Matti Niittymäki

Pekka Sahlberg

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 303
Jätehuollon perusmaksun käyttöönotto Kiertokapula Oy:n toiminta-alueella, Tuusulan kunnan lausunto

TUUDno-2020-732

Valmistelija / lisätiedot:
Jari Huttunen
jari.huttunen@tuusula.fi
kunnossapitopäällikkö

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 28 / 08 20 20
Dnro HMLI 1967 / 11.61.06.01.00 /20 20

Liitteet

1 Esitys perusmaksun käyttöönottoon jätelautakunta Kolmenkierron ja Kiertokapulan toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen, khall 24.8.2020

Lausuntopyyntö

Kuntien yhteinen jätelautakunta, jätelautakunta Kolmenkierto, on valmistellut Kiertokapula Oy:n kanssa ehdotuksen jätehuollon perusmaksusta. Ehdotus koskee Hattulaa, Hausjärveä, Hyvinkäätä, Hämeenlinnaa, Janakkalaa, Järvenpäätä, Keravaa, Loppea, Mäntsälää, Nurmijärveä, Riihimäkeä, Tuusulaa ja Valkeakoskea.

Jätelautakunta päätti kokouksessaan 7.5.2020 § 23 pyytää ehdotuksesta lausunnot toimialueen kunnilta.

Ehdotus jätehuollon perusmaksuksi on nähtävillä edellä mainittujen kuntien verkkosivuilla sekä jätelautakunta Kolmenkierron verkkosivuilla www.kolmenkierto.fi.

Lausunto pyydetään toimittamaan jätelautakunnalle 31.8.2020 mennessä.

Uudistuksen tavoitteet

Perusmaksun käyttöönotolla pyritään kattamaan mm. jätehuollon hallinnon ja jätehuollon kehittämisen, jäteneuvonnan, tiedotuksen, vaarallisten jätteiden keräys ja käsittely kustannukset. Lisäksi Jätelautakuntaan palkattaisiin yksi lisähenkilö ja katettaisiin maksuttomien jätejakeiden käsittelykustannukset sekä kunnanvarikoiden palvelutasojen nosto / investoinnit.

Uudistuksen myötä jätehuollon vastaanottopisteiden tasapuolinen saavutettavuus koko toiminta-alueella saataisiin palvelutasomäärityksen mukaiseksi investoimalla uusia pienjäteasemia. Veloituksetta otettavien jätteiden määrää laajennettaisiin joidenkin jätejakeiden osalta. Veloituksetta otettavien jätejakeiden määrä laajenee myös nykyisillä pienasemilla / kuntien varikoilla.

Perusmaksun käyttöönotolla pyritään varmistamaan haluttu palvelutaso ja lisäämään myös jätemaksujen läpinäkyvyyttä.

HavaintojaTuusulan kunnan osalta

Jätelain perusteluiden (HE 199/2010) mukaisesti: "*Kunta voisi periä jätemaksua erillisenä perusmaksuna, jolla katettaisiin muun muassa jäteneuvonnasta ja hallinnollisesta työstä sekä jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Tällaisista palveluista olisi käytännössä mahdotonta periä jätteen*

aiheuttamisperiaatteen mukaista palvelun käytön määrään perustuvaa maksua, koska palvelun käyttöä ja kohdentumista yksittäisille asiakkaille ei voida määrittää tai valvoa."

Nykyisessä, 1.1.2020 voimaan tulleessa, jätetaksassa on maksun perusteena käytetty pitkälti samojen asioiden ja tehtävienkustannusten kattamista, kuin perusmaksulla on aiottu jatkossa kattaa. Mahdollisen perusmaksua tulee valmistella yhdessä jätetaksan kanssa, ettei jätteen tuottaja maksaisi kahteen kertaan samasta palvelusta.

Lisäksi osa kuvatuista palveluista mm. jätehuollon kehittäminen, hallinto ja asiakaspalvelu / neuvonta on jo kunnan ja Kiertokapula Oy:n välisellä sopimuksella (1.6.2016) "Tuusulan kunnan järjestetyn jätehuollon toteuttamisvasuun siirtäminen Kiertokapula Oy:lle" sovittu Kiertokapula Oy:n tehtäväksi korvausta vastaan, niin samojen palvelujen tuottaminen perusmaksulla aiheuttaa ristiriidan, ellei tehtyä sopimusta ja siinä sovittuja korvauksia niiltä osin tarkisteta.

Jätetaksa, palvelutaso ja perusmaksu uutena maksuna olisi tullut jo alkuaan käsitellä yhtä aikaa yhtenä pakettina, nyt on ensin päätetty mikä on haluttu palvelutaso ja jälkikäteen haetaan sen saavuttamiseksi rahoitusta uuden maksun kautta.

Mahdollisen vuosittaisen perusmaksun tulee olla asunto-/ tyhjennyspistekohtainen vakiomaksu riippumatta tyhjennystiheydestä taikka asumismuodosta.

Esitetyissä laskelmissa merkittävässä osassa ovat jätehuollon investoinnit, vaikka ne ovat ns. kertaluontoisia hankkeita, ei vuosittaisia käyttökustannuksia. Vastaanottopaikkainvestointien ja niiden rahoituksen tulisi olla selkeämmin perusteltu ja suunniteltu toteutettavaksi ja rahoitettavaksi pidemmällä aikajanalla.

Jätelautakunnan yhden henkilötyövuoden lisääminen lienee Jätelautakunta Kolmenkierron erikseen mietittävä ja rahoitettava asia, eikä Kiertokapula Oy:n perusmaksuun sisältyvä asia.

Kunnanhallituksen lausunto

Esitetään edellä mainitun perusteella, että jätehuollon perusmaksua valmisteltaessa tulee huomioida jätelain henki ja erillisellä perusmaksulla katettaisiin jäteneuvonnasta ja hallinnollisesta työstä sekä jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Kaikki muut palvelutason nostoon tai jätehuoltoon liittyvät kustannukset tulee kattaa jäteastian tyhjennystaksassa ns. aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Perusmaksu toteutuessaan tulee olla jäteastia- tai kiinteistökohtainen ja maksu tulee määritellä ja siitä päättää samanaikaisesti palvelutason sekä jätetaksan kanssa.

Ehdotus
Esittelijä: Arto Lindberg

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi ehdotuksen jätehuollon perusmaksusta
- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon jätelaukunta Kolmenkierrolle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

—

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Pentti Mattila teki seuraavan muutosesityksen: "Kunnanhallitus vastustaa perusmaksun käyttöönottoa. Perusmaksu johtaa vähän jätettä tuottavien kustannusten nousuun ja alentaa suhteellisesti paljon jätettä tuottavien kustannuksia. Perusmaksun käyttöönotto on ristitiidassa sitä yleistä tavoitetta, että vähennetään jätteen tuottamista ja edistetään kierrätystä." Satu Heikkilä ja Jussi Salonen kannattivat Pentti Mattilan muutosesitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asia on ratkaistava äänestämällä. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävä JAA ja ne, jotka kannattavat Pentti Mattilan muutosesitystä äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Heikkinen, Mäensivu, Mäki-Kuhna, Nordström, Peltonen ja Lindberg) ja 7 EI-ääntä (Heikkilä, Huuhtanen, Lappalainen, Mattila, Reinikainen, Salmi ja Salonen). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen kannatetuksi äänin 7 - 6.

Päätös
Kunnanhallitus päätti

- merkitä tiedoksi ehdotuksen jätehuollon perusmaksusta
- antaa seuraavan lausunnon jätelaukunta Kolmenkierrolle toimitettavaksi: Kunnanhallitus vastustaa perusmaksun käyttöönottoa. Perusmaksu johtaa vähän jätettä tuottavien kustannusten nousuun ja alentaa suhteellisesti paljon jätettä tuottavien kustannuksia. Perusmaksun käyttöönotto on ristitiidassa sitä yleistä tavoitetta, että vähennetään jätteen tuottamista ja edistetään kierrätystä.
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tiedoksi
Jätelautakunta Kolmenkierto (sähköisesti), tekninen lautakunta, Jari Huttunen

Ote pöytäkirjasta, joka on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 27.8.2020.

Tiedoksianto asianosaiselle
Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19) 28.8.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§303

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 80
Lausunto jätelautakunta Kolmenkierron ehdotuksesta jätehuollon perusmaksuksi

TUUDno-2020-1489

Valmistelija / lisätiedot:
Kaisa Autio-Nousiainen, Katariina Serenius
kaisa.autio-nousiainen@tuusula.fi, katariina.serenius@tuusula.fi
ympäristötarkastaja, ympäristövalvontapäällikkö

Liitteet

1 Esitys perusmaksun käyttöönottoon jätelautakunta Kolmenkierron ja Kiertokapulan toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen
2 selvitys perusmaksu jätelautakunta

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 21 / 08 20 20
Dnro HML/ 1967 / 11.01.06.01.00 /20 20

Lausuntopyyntö
Kuntien jätelautakunta ja jätehuoltoviranomainen, jätelautakunta Kolmenkierto, on valmistellut Kiertokapula Oy:n kanssa ehdotuksen jätehuollon perusmaksusta. Ehdotus koskee Hattulaa, Hausjärveä, Hyvinkäätä, Nurmijärveä, Hämeenlinnaa, Janakkalaa, Järvenpäätä, Keravaa, Loppea, Mäntsälää, Nurmijärveä, Riihimäkeä, Tuusulaa ja Valkeakoskea. Jätelautakunta pyytää asiassa kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisten lausuntoa. Lausunto tulee toimittaa 31.8.2020 mennessä.

Ehdotus perusmaksun käyttöönotosta
Jätehuoltoviranomainen on hyväksynyt palvelutason määrittelyn 30.1.2020 § 4. Tässä yhteydessä on todettu, että jätehuollon palvelutasoa on tarpeen nostaa. Jätemaksut on kuitenkin syytä pitää kohtuullisella tasolla. Yksi merkittävä syy tarpeelle nostaa jätehuollon palvelutasoa ovat puutteelliset kierrätysmahdollisuudet osassa toimialuetta. Jätehuoltoviranomainen esittää perusmaksun käyttöönottoa 1.1.2022 alkaen. Jätelautakunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 7.5.2020.

Jätehuollon palvelutason nostolle on myös ympäristönsuojelullisia syitä. Tällä hetkellä osassa toimialuetta etäisyys asuinkiinteistöiltä esimerkiksi isokokoisten jätteiden (esim. sohva) ja puutarhajätteiden vastaanottopaikkaan on huomattavan pitkä. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten mukaan metsäteiden varsille ja muihin syrjäisiin paikkoihin hylätään sekalaista jätettä ja puutarhajätteitä. Palvelutason nosto suunnitellun mukaisesti toisi jätteen vastaanottopaikkoja lähemmäs asuinkiinteistöjä. Tällä hetkellä useat jätehuollon palvelut rahoitetaan yhdyskuntajätteen vastaanottomaksusta saatavilla tuloilla. Tämä maksu määritellään jätetaksassa ja siihen perustuu jäteastian tyhjennysmaksun käsittelyosa. Palvelutasoa tulisi nostaa mm. hyötyjätteiden täydentävän keräyksen ja jäteasemapalvelujen laajentamisen osalta. Palvelutason nosto em. palvelujen osalta voidaan rahoittaa joko jätehuollon perusmaksulla tai korottamalla jäteastioiden tyhjennyshintoja. Mikäli palvelutason nosto rahoitetaan nostamalla jäteastioiden tyhjennyshintoja, on tyhjennysmaksua korotettava merkittävästi. Tyhjennyshinnat nousisivat myös kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueilla, koska jätteen vastaanottohintaa olisi jätetaksassa nostettava.

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisesti kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätehuollon kustannuksia ei voida kattaa esimerkiksi verotuloilla. Kunta voi tarvittaessa periä osan jätemaksusta erillisenä perusmaksuna, jolla voidaan kattaa muun muassa jätehuollon järjestämiseen liittyvistä kiinteistä kustannuksista, kuten jäteneuvonnasta, lakisääteisen jätehuollon järjestämiseen liittyvästä hallinnollisesta työstä sekä jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Perusmaksun perusteita ovat kiinteistöllä asuvien henkilöiden lukumäärä tai kiinteistön käyttötarkoitus taikka muu vastaava peruste. Perusmaksu voidaan määrätä kiinteistö- tai talouskohtaisena.

Tällä hetkellä kiinteistöltä säännöllisesti laskutettava jätemaksu koostuu yksinomaan jäteastian tyhjennysmaksusta, joka sisältää kuljetus- ja käsittelyosan. Jätetaksan rakennetta ehdotetaan muutettavaksi siten, että koko toimialueella otetaan käyttöön jätehuollon perusmaksu. Mikäli perusmaksu otetaan käyttöön, asuinkiinteistöjen jätemaksu koostuu jatkossa perusmaksusta ja kiinteistön jäteastian tyhjennysmaksusta tai sekajätteen aluekeräyspisteen käyttömaksusta. Perusmaksun määräytymisestä ja maksun suuruudesta määrätään yksityiskohtaisesti jätetaksassa.

Perusmaksun suuruus määräytyy sen mukaan, mikä on rakennuksen käyttötarkoitus (vakituinen vai vapaa-ajan asunto) ja asuinhuoneistojen lukumäärä laskutuskaudella kiinteistörekisterissä. Perusmaksu laskutetaan kiinteistön haltijalta tai kiinteistön omistajalta, jos kiinteistön haltijaa ei ole tiedossa. Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden perusmaksut laskutetaan taloyhtiöltä ja laskun saa isännöitsijä.

Perusmaksun käyttöönoton myötä Kiertokapula Oy:n perusmaksuesityksen mukaan yhdyskuntajätteen vastaanottohinta laskisi vuonna 2022 noin 20 %. Hinnan kehitystä on vaikea ennakoida pitkällä aikavälillä, sillä yhdyskuntajätteen vastaanottohintaan vaikuttaa merkittävästi syntyvän jätteen määrä. Kiertokapula Oy:n selvityksen mukaan perusmaksun suuruus olisi 16-32 euron (sis. alv.) välillä riippuen kiinteistötyypistä (pientalo 32 €, vapaa-ajan asunto 16 €, rivi- ja ketjutalot 22 € ja asuinkerrostalot 22 €). Kiertokapula Oy:n selvityksessä on esitetty uuden pienjäteaseman perustamista joko Tuusulaan, Keravalle tai Järvenpäähän. Perusmaksun käyttöönoton jälkeen asukkailta veloituksetta vastaanotettavien jätteiden määrä laajenisi nykyisestä viidestä jätejakeesta 19 eri jätejakeeseen (sis. mm. haravointijätteen maksuttoman vastaanoton). Lisäksi nykyisten ja tulevien pienjäteasemien palvelutasoa vastaanotettavien jätteiden osalta laajennettaisiin. Selvityksessä on lisäksi esitetty laskelmia perusmaksun vaikutuksista kiinteistön suoriin jätehuoltokustannuksiin.

Jätelautakunnan ehdotus perusmaksuksi (6.5.2020) sekä Kiertokapula Oy:n selvitys perusmaksusta (28.4.2020) on toimitettu ympäristölautakunnalle liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Risto Mansikkamäki

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon jätelautakunta Kolmenkierrolle ehdotuksesta jätehuollon perusmaksusta.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta lausui jätehuollon palvelutasosta (10.12.2019 § 127) ja toi tällöin esille, että hyötyjätteiden täydentävälle keräykselle ja jäteasemapalveluille on tarvetta ympäristölautakunnan toimialueen kunnissa. Lisäksi tuotiin esille, että liian harva jätteiden vastaanottopaikkojen verkosto aiheuttaa roskaantumista, niin sekalaisten jätteiden kuin puutarhajätteiden osalta. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta pitää täten perusmaksun käyttöönottoa järkevänä toimenpiteenä jätehuollon palvelutason nostamiseksi, jos toimialueen kuntiin saadaan lisää jätehuollon palveluja. Suunnitelmissa alustavasti esitetty uusi pienjäteasema ympäristölautakunnan toimialueelle, parantaisi huomattavasti alueen kuntalaisen jätehuollon palveluiden saavutettavuutta. Selvityksistä ei kuitenkaan ilmene, että aiotaanko hyötyjätteiden täydentävää keräystä tehdä. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan tälle olisi tarvetta.

Perusmaksun myötä joidenkin kiinteistöjen jätehuollon kustannukset voivat kohota, mutta toisaalta esim. jatkossa puutarhajätteen toimittaminen pienjäteasemalle on ilmaista. Jos perusmaksu otetaan käyttöön, tulee huolehtia hyvästä tiedottamisesta niin, että kuntalaiset ymmärtävät, mitä palveluita perusmaksulla saa. Tällä keinoin saadaan vähennettyä jätteiden päätymistä maastoon sekä asiassa esiintyviä väärinymmärryksiä.

Päätös

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun, esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon jätelautakunta Kolmenkierrolle ehdotuksesta jätehuollon perusmaksusta.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta lausui jätehuollon palvelutasosta (10.12.2019 § 127) ja toi tällöin esille, että hyötyjätteiden täydentävälle keräykselle ja jäteasemapalveluille on tarvetta ympäristölautakunnan toimialueen kunnissa. Lisäksi tuotiin esille, että liian harva jätteiden vastaanottopaikkojen verkosto aiheuttaa roskaantumista niin sekalaisten jätteiden kuin puutarhajätteiden osalta. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että sen alueen jätehuollon palvelutasoa parannetaan.

Esitetty suunnitelma perusmaksun käyttöönotosta ei kuitenkaan ole lautakunnan näkemyksen mukaan riittävä. Lautakunta katsoo, ettei se esitetyin perustein pidä perusmaksun käyttöönottoa kannatettavana.

Perusmaksun käyttöön ottamiseksi pitää laatia tarkempi selvitys, jossa osoitetaan myös selkeästi sen kohdentuminen nimenomaisesti palvelutason nostoon ja palvelun saatavuuden parantumiseen. Samalla tulisi selvittää myös hyötyjätteiden täydentävän keräyksen toteuttaminen. Palvelutason parantamisen rahoittamisessa on keskeisintä varmistaa, että *aiheuttaja maksaa* -periaate toteutuu myös tulevaisuudessa.

Lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksi
Jätelautakunta Kolmenkierto (sähköisesti)

Katariina Serenius
ympäristövalvontapäällikkö

Tiedoksianto asianosaiselle

Ympäristölautakunnan lausunto jätelautakunnalle (ote pöytäkirjasta 18.8.2020 § 80)
Lähetetty tiedoksi sähköpostilla 21.8.2020.

Muutoksenhakukielto

§80

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.